

Návrhy kvalitativních a kvantitativních výzkumů

Dějiny z Fragmentů

Kvalitativní výzkum

Metodou kvalitativního výzkumu bych zvolila nestrukturovaný rozhovor, který by poskytl velkou volnost v odpovědích respondentů. Udělala bych tento rozhovor s několika (např. 5 až 10) odborníky z různých směrů, např. s historikem, antropologem, novinářem, počítačovým odborníkem. Hlavním tématem tohoto rozhovoru by bylo: „Jak se podle vás v současné době změnilo pojetí historie?“, kde by mohly být otázky typu: „Vnímáte změnu pojetí historie v současné době?“, „Jestli ano, co způsobilo tuto změnu?“ nebo „Jaký vliv má snadná a rychlá komunikace po celém světě na utváření historie?“ a „Jak se na historii podílíte vy sami?“. Výsledek rozhovoru by mi poskytl podrobný pohled na toto téma očima odborníků, z kterého bych mohla vyvodit, zda názor Jiřího Suka je ojedinělý nebo spíše obecně přijímaný odborníky.

Kvantitativní výzkum

Pro kvantitativní výzkum bych si zvolila stejné téma jako u návrhu předchozího, a to „Jak se podle vás v současné době změnilo pojetí historie?“. Metodologickým nástrojem by mi byl dotazník, pravděpodobně s uzavřenými otázkami, což by poskytlo snadnější zpracování výsledků a snad i ulehčilo vyjadřování dotazovaných, protože přece jenom jde o poněkud složitější otázku. Zároveň by ale v dotazníku byla vždy možnost „jiné“, která by poskytla dostatečný prostor pro ty, kteří by nenašli odpověď v předložených odpovědích nebo chtěli něco doplnit. Dotazník by se rozeslal tak 5000 lidem z různých oblastí (učitelé, manuálně pracující, úředníci, živnostníci, studenti...), aby spektrum respondentů bylo pokud možno co nejširší. První otázka by pravděpodobně zněla: „Vnímáte nyní změnu pojetí historie?“ a v nabídce odpovědí by bylo jednoduše a) ano, b) ne, c) nejsem schopný to posoudit. Poté by mohla následovat otázka „Kdo podle vašeho názoru vytváří současné dějiny?“ a odpovědi: a) vedoucí představitelé států, lidé mající vliv na chod světových událostí, b) představitelé „intelligence“ – vědci a myslitelé, c) všichni obyčejní lidé, d) jiné: ..... Další otázka by mohla být více subjektivnější (která by ověřila názor autora článku, zda se dějiny stanou subjektivní záležitostí) a znít: „Co pro vás znamenají dějiny?“ a odpovědi: a) dějiny jsou objektivní záležitostí, jsou oficiálně zapsány a budou se v této podobě předávat dalším generacím, b) dějiny jsou subjektivní záležitostí, vztahující se pouze k mé osobě a blízkému okolí, c) dějiny jsou zároveň subjektivní i objektivní – subjektivní názor na objektivní události, d) jiné: Výsledky tohoto dotazníku by se pro větší názornost mohly zpracovat do grafů, které by usnadnily orientaci v názorech mnoha lidí na danou otázku a poskytly pohled na předmět výzkumu.

Je česká psychiatrie v krizi?

Kvalitativní výzkum

Jako téma kvalitativního výzkumu jsem si na základě článku vybrala téma zaobírající se používáním psychofarmak při léčení duševních chorob. V současné době je řešení duševních chorob pomocí psychofarmak nejrozšířenější a také „nejoblíbenější“, protože je nejjednodušší. Téma výzkumu bych nazvala: „Vliv psychofarmak na psychiku jedince“. Metodou by bylo zúčastněné pozorování, např. přímo v psychiatrické léčebně, které by trvalo dlouhou dobu (min. 1 rok). Provedení tohoto výzkumu by bylo pravděpodobně složitější než např. rozhovory s odborníky zastávajícími tento způsob léčby a s lidmi zastávajícími alternativní metody léčení psychických poruch nebo studium textů zabývajících se těmito tématy, popř. rozhovory s lidmi, kteří tyto léky používají. Avšak výsledkem zúčastněného pozorování by byl podle mého názoru přesvědčivější a komplexnější pohled na život jedinců užívajících tyto léky. Výstupem tohoto výzkumu by mohl být etnografický text, ze kterého by se daly vyvodit závěry a odpovědi na předmět výzkumu.

Kvantitativní výzkum

Velmi zajímavá je otázka, k jakým řešením se lidé uchylují v případě diagnostiky duševní choroby. Proto bych ve svém výzkumu zaměřila právě na toto téma. Nástrojem kvantitativního výzkumu na téma: „Způsoby řešení psychických chorob“ by byl opět písemný dotazník. Protože podle mého názoru jsou rizikovou skupinou mladí lidé, na které je v současné době a společnosti kladen velký tlak, zaměřila bych se na studenty vysokých škol ve věku 20 – 26 let. Omezila bych se na studenty Masarykovy univerzity a Karlovy univerzity, kde bych se pokusila rozeslat co nejvíce dotazníků, minimálně však tisíc. V dotazníku bych chtěla zjistit, jaké metody léčení studenti znají (docházení k psychologovi a psychoterapie, užívání psychofarmak, pobyt v léčebně, alternativní metody typu regresivní terapie atd.). Další otázka by zjišťovala, k jakému způsobu léčby by se oni sami v případě potřeby uchýlili. Otázky následující by upřesňovaly, proč si zrovna vybrali onen způsob léčby (jednoduchost, lobbing lékařských asociací a farmaceutických společností, doporučení rodiny a přátel, efektivita). Dále bych zařadila otázku týkající se alternativních metod a pokusila se zjistit důvěru studentů v tyto metody a důvody jejich případné důvěry nebo nedůvěry. Otázky by byly pravděpodobně otevřené, aby byl ponechán prostor odpovědím, protože předložením možností by byla zkreslena objektivita toho, co studenti skutečně o daném problému vědí a co si o něm myslí. Výsledky bych se poté pokusila zpracovat rozdělením odpovědí do názorově shodných celků a vyjádřit je krátkou zprávou spravující veřejnost o přístupu studentů k danému tématu. V této zprávě bych samozřejmě zahrнула i reflexi vyplývající z odpovědí a zhodnotila výsledky.

Kreslený vtip „Som grogy“

Kvalitativní výzkum

V kvalitativním výzkumu bych se pokusila zjistit, proč jsou někteří lidé (ať už důchodci nebo občané středního věku) nepříjemní, někdy dokonce i hrubí, na mladé lidi, kteří nepustí sednout důchodce v trolejbusu nebo tramvaji. Téma bych formulovala asi takto: „Příčiny agresivního chování vůči adolescentům neplnících konvenční chování v dopravních prostředcích“. Podle mého názoru se totiž dá vše vyřešit smírnou cestou, nemusí hned nastat nadávky a znechucenost, jak vidíme v kresleném vtipu. Proto bych chtěla zjistit, co vede lidi k tomuto agresivnímu přístupu. Pokusila bych se vysledovat v dopravním prostředku někoho (v závěru alespoň 5 lidí), kdo se chová uvedeným způsobem a přesvědčit ho, aby mi odpověděl na několik otázek týkajících se zejména předpokládaných důvodů jejich naštvanosti. Tyto důvody bych se pokusila zjistit z literatury zabývající se tímto tématem nebo z textů zabývající se psychologií, popř. z rozhovoru s psychologem nebo jiným odborníkem v tomto poli. Otázky kladené onomu naštvanému občanovi by se zaměřily na vysledování možných důvodů jejich chování, jako např.: „Měl jste dnes dobrý den?“, „Jaký byl váš den v práci?“, „Objevilo se dnes něco, co váš naštválo?“, „Máte nějaké zdravotní potíže? (migréna, bolesti...)“, „Měly vaše děti nějaký problém ve škole?“, „Máte problémy s partnerem?“. Tímto výzkumem bych chtěla ukázat, že podle mého názoru, je takovéto chování většinou spíše projekcí soukromých problémů než lítostí nad stavem současné mladé generace. Samozřejmě by se výzkumem mohla prokázat nepravdivost tohoto tvrzení, což není žádnou překážkou. Protože je toto téma poněkud kontroverzní a otázky mohou být hodně osobní, snažila bych se výzkum v případě potřeby přizpůsobit, ať už metodologií nebo formulacemi otázek.

Kvantitativní výzkum

Tématem kvantitativního výzkumu by bylo: „Názor občanů v důchodovém věku na ohleduplnost mladé generace v prostředcích veřejné hromadné dopravy“. Zaměřila bych se na starší občany cestující hromadnou dopravou v Brně. Výzkum by probíhal způsobem přímého dotazování na zastávkách hromadné dopravy. Protože počet respondentů by musel být kolem tisíce, aby výsledky byly relevantní, výzkum by pravděpodobně trval déle a musela bych mít několik pomocníků při dotazování. Anketa by měla přesně formulované otázky typu: „Myslíte si, že jsou mladí lidé slušní?“, „Pouštějí vás sednout bez vyzvání?“, „Když je požádáte o místo, jsou ohleduplní?“, „Setkali jste se někdy s negativní reakcí na svůj požadavek?“ apod., na které by důchodci přímo odpovídali a tazatel by si je zapisoval. Výsledek bych se pokusila shrnout a vyvodit odpověď na otázku výzkumu.